

Rolnummers 2543, 2544, 2545 en 2551
Arrest nr. 97/2003 van 2 juli 2003

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet, gesteld door de Raad van State.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en A. Arts, en de rechters P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, E. De Groot en L. Lavrysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging

Bij arresten nrs. 111.025, 111.023, 111.024 en 111.026 van 4 oktober 2002 in zake C. Cattoir, G. Adler, M. Cohen en S. de Lobkowicz tegen de gemeente Ukkel en anderen, waarvan de expedities ter griffie van het Arbitragehof zijn ingekomen op 24 en 28 oktober 2002, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schendt artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het in die zin moet worden geïnterpreteerd dat het de verkiezing naar eigen keuze van een gemeenteraadslid tot schepen - dit wil zeggen buiten iedere schriftelijke of mondelinge voordracht om - verbiedt wanneer herhaaldelijk na afloop van de eerste drie maanden volgende op de installatie van de gemeenteraad is vastgesteld dat de schriftelijk of mondeling voorgedragen kandidaten niet de meerderheid van de stemmen behalen of zelfs de meerderheid van de leden van de gemeenteraad zich tegen hun verkiezing verzet,

Gelet op het feit dat die wetsbepaling, aldus geïnterpreteerd, een onverantwoorde discriminatie in het leven zou roepen tussen :

- enerzijds, de burgers van een gemeente waar een gemeenteraadslid schriftelijk of mondeling wordt voorgedragen als kandidaat-schepen door de meerderheid van de verkozenen van zijn lijst, dat gemeenteraadslid tot schepen wordt verkozen door de meerderheid van de gemeenteraad en zijn verkiezing wettig wordt verklaard;

- en, anderzijds, de burgers van een gemeente waar een gemeenteraadslid, zonder zijn lijst of de partij waarvan ze uitgaat te hebben verlaten, waarbij het de steun behoudt van de meerderheid van de kandidaten-gemeenteraadsliden op zijn lijst, naar eigen keuze wordt verkozen tot schepen door een absolute meerderheid van de gemeenteraad zonder schriftelijk of mondeling te zijn voorgedragen door de meerderheid van de verkozenen van zijn lijst, waarbij zijn verkiezing tot schepen in een dergelijke interpretatie als onwettig wordt beschouwd, burgers wier gemeente niet zou kunnen worden bestuurd door een democratisch verkozen uitvoerend orgaan;

en tussen :

- enerzijds, de gemeenteraadsliden die tot schepen zijn verkozen na schriftelijk of mondeling te zijn voorgedragen als kandidaat-schepenen door de meerderheid van de verkozenen van hun lijst, en van wie de verkiezing wettig wordt verklaard;

- en, anderzijds, de gemeenteraadsliden die, zonder hun lijst of de partij waarvan ze uitgaat te hebben verlaten, waarbij zij de steun behouden van de meerderheid van de kandidaten-gemeenteraadsliden van hun lijst, naar eigen keuze worden verkozen tot schepen door een absolute meerderheid van de gemeenteraad zonder schriftelijk of mondeling te zijn voorgedragen door de meerderheid van de verkozenen van hun lijst, waarbij hun verkiezing tot schepen in een dergelijke interpretatie als onwettig zou worden beschouwd;

en tussen :

- enerzijds, de gemeenten waar de kandidaat-schepenen schriftelijk of mondeling kunnen worden voorgedragen door de meerderheid van de verkozenen van hun lijst, alvorens de meerderheid van de stemmen in de gemeenteraad te verkrijgen, en van wie de verkiezing wettig wordt verklaard;

- en, anderzijds, de gemeenten waar het geheel of een gedeelte van de kandidaat-schepenen de absolute meerderheid van de gemeenteraad kunnen verkrijgen maar niet schriftelijk of mondeling kunnen worden voorgedragen door de meerderheid van de verkozenen van hun lijst, hoewel zij hun lijst of de partij waarvan ze uitgaat niet hebben verlaten en de steun hebben behouden van de meerderheid van de kandidaten-gemeenteraadsleden van hun lijst, gemeenten die aldus onbestuurbaar zouden zijn indien de kandidaat-schepenen niet zouden kunnen worden verkozen door de absolute meerderheid van de gemeenteraad;

2. Schendt artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre het in die zin moet worden geïnterpreteerd dat het de verkiezing naar eigen keuze van een gemeenteraadslid tot schepen - dit wil zeggen buiten iedere schriftelijke of mondelinge voordracht om - verbiedt wanneer herhaaldelijk na afloop van de eerste drie maanden volgende op de installatie van de gemeenteraad is vastgesteld dat de schriftelijk of mondeling voorgedragen kandidaten niet de meerderheid van de stemmen behalen of zelfs de meerderheid van de leden van de gemeenteraad zich tegen hun verkiezing verzet,

Gelet op het feit dat die wetsbepaling, aldus geïnterpreteerd, hetzelfde lot zou voorbehouden aan twee categorieën van gemeenteraadsleden die nochtans wel degelijk verschillend zijn :

- enerzijds, diegenen die, zonder hun lijst of de partij waarvan ze uitgaat te hebben verlaten, waarbij zij de steun van de meerderheid van de kandidaten-gemeenteraadsleden van hun lijst behouden, naar eigen keuze worden verkozen tot schepen door een absolute meerderheid van de gemeenteraad zonder schriftelijk of mondeling te zijn voorgedragen door de meerderheid van de verkozenen van hun lijst, waarbij hun verkiezing tot schepen in een dergelijke interpretatie als onwettig zou worden beschouwd;

- en, anderzijds, diegenen die hun lijst hebben verlaten en dus kunnen worden beschouwd als ' afvalligen of overlopers ', niet tot schepen kunnen worden verkozen ? »

Bij beschikking van 31 oktober 2002 heeft het Hof de zaken samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- de gemeente Ukkel, woonplaats kiezende te 1180 Brussel, Defrélaan 19;
- de Waalse Regering;

- M. Gustot, wonende te 1180 Brussel, Dekenijstraat 90, M. Cools, wonende te 1180 Brussel, Drie Koningenstraat 106, E. Sax, wonende te 1180 Brussel, Kasteel de Walzinlaan 14/8, en J. Martroye de Joly, wonende te 1180 Brussel, Looflaan 12;

- de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

- S. de Lobkowicz, wonende te 1180 Brussel, Dolezlaan 466 A, C. Cattoir, wonende te 1180 Brussel, Waterlooosesteenweg 1307, M. Cohen, wonende te 1180 Brussel, Merlostraat 8D, en G. Adler, wonende te 1180 Brussel, Winston Churchillaan 87/27.

S. de Lobkowicz en anderen, en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering hebben memories van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 21 mei 2003 :

- zijn verschenen :

. Mr. J. Bourtembourg, advocaat bij de balie te Brussel, voor S. de Lobkowicz en anderen;

. Mr. D. Lagasse, advocaat bij de balie te Brussel, voor M. Gustot en anderen;

. Mr. F. Krenc *loco* Mr. P. Lambert, advocaten bij de balie te Brussel, voor de gemeente Ukkel;

. Mr. M. Mahieu, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;

. Mr. G. Druez *loco* Mr. F. Gosselin, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers P. Martens en L. Lavrysen verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De voorschriften van de bijzondere wet op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden in acht genomen.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2000 in de gemeente Ukkel, waar de PRL één enkele lijst heeft voorgedragen van eenenveertig kandidaten met Eric André als lijsttrekker, vraagt Stéphane de Lobkowicz aan de kiezers, bij een brief van 5 oktober 2000, over te gaan tot een stemblok in zijn voordeel en in het voordeel van veertien andere lijstleden die hem steunen. In zijn brief legt hij uit dat hij kandidaat is voor het burgemeesterschap, « tegen het PRL-apparaat in ».

Bij de verkiezingen behaalt de PRL de absolute meerderheid. Stéphane de Lobkowicz en de veertien leden van de gezamenlijke lijst – die samen met elf andere PRL-leden worden verkozen – ondertekenen een akte van voordracht van Stéphane de Lobkowicz als burgemeester, en benaderen de verkozenen van de andere politieke formaties om een meerderheid te vormen zonder de elf andere PRL-verkozenen.

Op 18 oktober 2000 delen deze laatsten, met uitzondering van Eric André, en dertien verkozenen van de andere lijsten de Minister van Binnenlandse Zaken mee dat de benoeming van Stéphane de Lobkowicz in strijd zou zijn met het belang van de gemeente omdat hij in de gemeenteraad niet over een meerderheid zou beschikken : die meerderheid ligt vast op drieëntwintig, en ze zijn met eenentwintig. Zij steunen de kandidatuur van Eric André, die bij een koninklijk besluit van 27 december 2000 tot burgemeester wordt benoemd op eensluidend advies van de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, hoewel hij niet door een meerderheid van de PRL-verkozenen is voorgedragen.

De benoeming van Eric André wordt geschorst bij het arrest van de Raad van State nr. 91.974 van 5 januari 2001, en ingetrokken bij een koninklijk besluit van 6 maart 2001.

Wat de benoeming van de schepenen betreft, met uitzondering van Claude Desmedt, die op 18 januari 2001 als eerste schepenen wordt verkozen, blijven de andere pogingen die tussen die datum en 5 april 2001 worden aangewend zonder resultaat, aangezien de voorgedragen kandidaten niet worden verkozen.

De gemeenteraad gaat vervolgens over tot de verkiezing van de schepenen, waaronder de vier tussenkomende partijen voor de Raad van State, die zonder voordracht worden verkozen.

De vordering tot schorsing tegen die vier benoemingen, ingesteld door Stéphane de Lobkowicz, wordt verworpen bij vier arresten van 24 april 2001. Aangezien de auditeur-verslaggever besluit tot de gegrondheid van de vorderingen tot nietigverklaring van diezelfde benoemingen, stelt de Raad van State het Hof de voormelde vraag, en gaat hij op die manier in op een verzoek van de vier schepenen wier benoeming wordt aangevochten.

Intussen is Claude Desmedt tot burgemeester benoemd bij een koninklijk besluit van 22 mei 2001; het beroep tot nietigverklaring dat Stéphane de Lobkowicz tegen die benoeming had ingesteld, is op 12 december 2002 door de Raad van State verworpen.

III. *In rechte*

- A -

Standpunt van de partijen wier benoeming is aangevochten voor de Raad van State

A.1.1. Na een samenvatting van de feiten die geleid hebben tot de procedure die hangende is voor de Raad van State, voeren de voor de Raad tussenkomende partijen aan dat artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet in die zin moet worden geïnterpreteerd dat een verkiezing van schepenen zonder schriftelijke of mondelinge voordracht niet uitgesloten is wanneer er geen sprake is van « overloperij ». Zij steunen hun argumentatie op de parlementaire voorbereiding en op het feit dat er een impasse zou kunnen ontstaan indien men de omgekeerde interpretatie volgt. Zij onderstrepen verder nog dat er te dezen geen overlopers zijn geweest omdat de tussenkomende partijen hun lijst niet hadden verlaten en er dus geen sprake is van een schepenmandaat dat hun in ruil voor hun afscheiding zou zijn aangeboden. Zij voegen eraan toe dat de wet niet heeft voorzien in het geval van scheuring binnen een lijst, en dat het geschil dat betrekking heeft op de gemeente Ukkel niet kan worden vergeleken met het geschil dat aanleiding heeft gegeven tot het arrest van het Hof nr. 71/94.

A.1.2. De tussenkomende partijen wijzen erop dat de verkiezing van de schepenen onderworpen is aan een tweevoudige meerderheidsregel : de ene regel, de verkiezing bij absolute meerderheid van de leden van de gemeenteraad, heeft een absolute waarde; de andere, de verkiezing op grond van akten van voordracht van kandidaten die ondertekend zijn door de meerderheid van de verkozenen op de lijst, heeft slechts een relatieve waarde.

A.1.3. Subsidiair voeren de tussenkomende partijen aan dat, zelfs in de veronderstelling dat beide regels dezelfde waarde hebben, de eerste meerderheidsregel zwaarder moet doorwegen dan de tweede, om te vermijden dat de « participatie » de overhand zou krijgen over de democratie.

A.1.4. Zij besluiten eruit dat de twee prejudiciële vragen bevestigend moeten worden beantwoord, behalve wanneer artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet in die zin wordt geïnterpreteerd dat het de verkiezing naar eigen keuze van een gemeenteraadslid tot schepenen toestaat wanneer herhaaldelijk, na afloop van de eerste drie maanden volgend op de installatie van de gemeenteraad, is vastgesteld dat de schriftelijk of mondeling voorgedragen kandidaten niet de meerderheid van de stemmen behalen, of zelfs dat een meerderheid van de leden van de gemeenteraad zich tegen hun verkiezing verzet.

Standpunt van de verzoekende partijen voor de Raad van State

A.2.1. Na te hebben gewezen op de draagwijdte van de in het geding zijnde bepaling en de feiten van de zaak te hebben samengevat, hebben de verzoekende partijen vragen bij de zogenaamde nadelige situatie van de gemeenten waarvan de verkiezing van de schepenen wordt vernietigd, en van de burgers van die gemeenten. Zij leggen uit in welk opzicht die bepaling alleen nadelige gevolgen heeft voor de gemeenteraadsliden die kandidaat-schepenen zijn en niet voldoen aan de voorwaarden om verkozen te worden. Zij wijzen op het arrest nr. 71/94 waarin het Hof in algemene termen heeft geoordeeld dat de maatregel die het voorwerp is van artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet, niet kan worden beschouwd als onevenredig met het nagestreefde doel.

A.2.2. De verzoekende partijen zijn van mening dat de interpretatiecriteria die de tussenkomende partijen voorstellen, voortvloeien uit een subjectieve beoordeling van de situatie in Ukkel, en dat zij op juridisch vlak niet pertinent zijn, omdat de tussenkomende partijen niet aantonen in welk opzicht de criteria die zij voorstellen adequater of evenrediger zouden zijn in het licht van de doelstelling rekening te houden met wil van de kiezer.

Standpunt van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

A.3.1. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest herinnert aan de feiten die aanleiding hebben gegeven tot het beroep dat hangende is voor de Raad van State, en geeft een samenvatting van de vier procedures waartoe die feiten hebben geleid. Het wijst op de mogelijke weerslag van de bijzondere wet van 13 juli 2001 tot hervorming der instellingen en van de Brusselse ordonnantie van 18 juli 2002 waarbij artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet is aangevuld.

A.3.2. Het stelt vast dat de bevoegde overheden te dezen waren geconfronteerd met een situatie waarin niet is voorzien bij artikel 15, namelijk de scheuring van een lijst die in de gemeenteraad over een meerderheid van verkozenen beschikt, waarbij het de vraag is of in dat geval artikel 15 de gemeenteraad tot « gevangene » maakt van de meerderheid van de meerderheidslijst.

A.3.3. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest onderstreept dat het in het geding zijnde artikel 15 tot doel heeft overloperij tegen te gaan en het aanzetten daartoe te beperken. Het beklemtoont dat de prejudiciële vragen verschillen van de vraag waarop het Hof heeft geantwoord in zijn arrest nr. 71/94, waarna de Raad van State zich in zijn arrest nr. 69.472 heeft aangesloten bij de vaststelling van niet-schending van het Hof. Te dezen gaat het niet om overloperij of het aanzetten daartoe, maar om de splitsing van een lijst.

A.3.4. Volgens het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest dient het Hof niet een partijtivist op te lossen, maar komt het hof toe een onderscheid te maken tussen de sfeer van het recht en die van de politiek. Aangezien uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat alleen het geval van overlopen van de ene partij naar de andere in aanmerking is genomen, zou het raadzaam zijn artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet in die zin te interpreteren dat het niet van toepassing is op de burgers van een gemeente, op de gemeenteraadsleden of op een gemeente waarin de kandidaat-schepenen de steun behouden van de meerderheid van de kandidaat-gemeenteraadsleden van hun lijst en de absolute meerderheid behalen in de gemeenteraad, ondanks het feit dat zij niet schriftelijk of mondeling zijn voorgedragen. In die interpretatie zouden de prejudiciële vragen ontkennend moeten worden beantwoord.

Standpunt van de gemeente Ukkel

A.4.1. De gemeente Ukkel herinnert aan de feiten die hebben geleid tot de beroepen die voor de Raad van State hangende zijn, en beschrijft de vijf procedures waartoe zij aanleiding hebben gegeven. Zij analyseert de in het geding zijnde bepaling en besluit dat deze in die zin moet worden geïnterpreteerd dat zij de verkiezing van kandidaten, buiten iedere voordracht om, mogelijk maakt wanneer die kandidaten geen « overlopers » zijn in de zin van de wet van 8 juni 1987.

- B -

B.1. Artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet bepaalt :

« De schepenen worden door de raad onder de gemeenteraadsleden met Belgische nationaliteit verkozen. De verkozenen voor de raad kunnen daartoe kandidaten voordragen. Hiervoor dient per schepenmandaat een gedagtekende akte van voordracht te worden neergelegd in de handen van de voorzitter van de raad, uiterlijk drie dagen vóór de vergadering waar de verkiezing van één of meer schepenen op de dagorde van de raad staat. Om ontvankelijk te zijn, moeten de akten van voordracht ondertekend zijn ten minste door een meerderheid van hen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat. Ingeval de lijst waarop de kandidaat-schepenen voorkomt slechts twee verkozenen telt, volstaat, voor de naleving van wat voorafgaat, de handtekening van één onder hen. Behoudens in geval van overlijden van, of afstand van het mandaat van gemeenteraadslid door een voorgedragen kandidaat, kan niemand meer dan één akte van voordracht ondertekenen voor hetzelfde schepenmandaat. Wanneer de schriftelijk voorgedragen kandidaturen niet volstaan om het schepencollege volledig samen te stellen, kunnen ter zitting kandidaten mondeling worden voorgedragen.

De verkiezing geschiedt bij geheime stemming en bij volstrekte meerderheid, door zoveel afzonderlijke stemmingen als er schepenen te kiezen zijn; de rang van de schepenen wordt bepaald door de volgorde van de stemmingen.

Wanneer voor een te begeven schepenmandaat slechts één kandidaat werd voorgedragen, geschiedt de stemming in één ronde; in elk ander geval en indien na twee stemmingen geen kandidaat de meerderheid heeft verkregen, geschiedt de herstemming over de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben behaald; staken de stemmen bij de herstemming, dan is de oudste in jaren verkozen. De verkiezing van de schepenen heeft plaats in de installatievergadering die volgt op de vernieuwing van de raad. In elk geval moet de verkiezing geschieden binnen drie maanden na het openvallen van de plaats. »

B.2. Zoals het Hof heeft vastgesteld in zijn arrest nr. 71/94, is die bepaling bij de wet van 2 juni 1987 ingevoerd om de « politieke overloperij » die door het vooruitzicht van een mandaat van burgemeester of schepenen is ingegeven tegen te gaan (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, nr. 639/1, pp. 1-2, en nr. 639/7, pp. 4, 5 en 9; *Hand.*, Kamer, 25 februari 1987, pp. 816-819). Het Hof is ervan uitgegaan dat de wetgever, om dat doel te bereiken, een systeem van schriftelijke voordrachten kon invoeren, waarbij die voordrachten slechts ontvankelijk zijn indien zij door een meerderheid van de verkozenen van de lijst van de voorgedragen kandidaat worden ondertekend.

B.3. De tussenkommende partijen voor de Raad van State, verzoeken het Hof hetzij artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet in die zin te interpreteren dat het niet van toepassing zou zijn op de situatie die zich in de gemeente Ukkel bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2000 heeft voorgedaan, hetzij te verklaren dat dit artikel discriminerend is.

B.4. Door in het tweede lid van artikel 15 te bepalen dat de schepenen worden verkozen bij meerderheid van de stemmen uitgebracht door de gemeenteraadsleden, heeft de wetgever een fundamentele regel bekrachtigd die een wezenlijk onderdeel vormt van het democratische regime en die rekening houdt met de wil van de kiezers zoals die tijdens de laatste verkiezingen tot uiting is gekomen..

B.5. Door in het eerste lid van hetzelfde artikel te bepalen dat de akten van voordracht « ondertekend [moeten] zijn ten minste door een meerderheid van hen die op dezelfde lijst werden verkozen als de voorgedragen kandidaat », heeft de wetgever een voorwaarde toegevoegd die niet beantwoordt aan een fundamentele vereiste van de democratie.

Het blijkt immers niet dat het de bedoeling van de wetgever was toe te staan dat de vereiste met betrekking tot de voordrachten onder alle omstandigheden de in het tweede lid uitgedrukte democratische regel zou kunnen dwarsbomen. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt duidelijk dat hij enkel de bedoeling had een welbepaalde praktijk tegen te gaan, aangezien de in het geding zijnde bepaling als volgt werd verantwoord :

« In de voorbije jaren hebben zich in heel wat gemeenten verwickelingen voorgedaan rond benoemingen van burgemeesters of de verkiezingen van schepenen. Wij verwijzen aldus naar de talrijke gevallen waar gemeenteraadsleden hun oorspronkelijke lijstgenoten in de steek lieten om aansluiting te zoeken bij een andere lijst of groep, waar hen een mandaat werd aangeboden in het college van burgemeester en schepenen. Heel vaak slaagden de minst trouwe verkozenen erin aldus mede de macht te verwerven en een alternatieve meerderheid te vormen, soms tegen de uitdrukkelijke wil in van het kiezerskorps.

Dergelijke praktijken ondermijnen ongetwijfeld de geloofwaardigheid van onze democratische instellingen. Bovendien woordbreuk t.a.v. collega's impliceren zij onvermijdelijk ook misbruik van het door de kiezers gegeven vertrouwen. Vaak immers wordt de keuze van de kiezer bepaald, niet alleen door de persoon van de kandidaten, maar ook door de lijst waarop zij voorkomen en het programma dat zij voorstaan. Wie dus als verkozenen na de verkiezingen aansluiting zoekt bij een andere lijst maakt, vaak in functie van eigen ambitie, misbruik van het in hem gestelde vertrouwen.

Het past dus dat aan dergelijke praktijken zoveel als mogelijk paal en perk wordt gesteld, zonder nochtans in een al te sterke mate afbreuk te doen aan het individuele beslissingsrecht van de gemeenteraadsleden.

Onderhavig voorstel is ongetwijfeld niet van aard de politieke overloperij onmogelijk te maken. Het beoogt echter meer in het bijzonder diegene die de ' afspraak met de kiezer ' en de solidariteit binnen de lijst verbreekt, niet te laten belonen door hem als kandidaat-burgemeester voor te dragen of hem een schepenfunctie in het vooruitzicht te stellen. » (*Parl. St.*, Kamer, 1986-1987, nr. 639/1, pp. 1 en 2)

B.6. Het geval waarmee de Raad van State te dezen wordt geconfronteerd, is wezenlijk verschillend : het is het gevolg van de scheuring van een lijst die kan leiden tot een blokkering van de gemeentelijke instellingen indien artikel 15, § 1, wordt toegepast. Zulk een scheuring is vreemd aan de problematiek die de wetgever heeft willen regelen. Eisen, in dat geval, dat een kandidaat-schepen moet worden voorgedragen, schriftelijk of mondeling, door een meerderheid van de verkozenen op zijn lijst, is een maatregel die niet pertinent is. Zulk een maatregel zou neerkomen op een identieke behandeling van een gemeente waarvan de instellingen zijn ontregeld door het overlopen van een verkozenen, en een gemeente waar de instellingen geblokkeerd zijn omdat binnen eenzelfde lijst twee onverzoenbare strekkingen

zijn ontstaan. Hij zou de gemeenteraad zonder aanvaardbare reden verhinderen op redelijke wijze een keuze te maken uit de kandidaat-schepenen.

B.7. Om bestaanbaar te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, moet artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet dan ook in die zin worden geïnterpreteerd dat het niet van toepassing is in een gemeente waar, nadat is vastgesteld, na afloop van de eerste drie maanden volgend op de installatie van de gemeenteraad, dat de schriftelijk of mondeling voorgedragen kandidaten niet de absolute meerderheid van de stemmen behalen, kandidaat-schepenen die meerderheid behalen hoewel zij, ten gevolge van een scheuring van hun lijst, niet zijn voorgedragen, noch mondeling, noch schriftelijk.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 15, § 1, van de Nieuwe Gemeentewet schendt niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het in die zin wordt geïnterpreteerd dat het niet van toepassing is in een gemeente waar, nadat is vastgesteld, na afloop van de eerste drie maanden volgend op de installatie van de gemeenteraad, dat de schriftelijk of mondeling voorgedragen kandidaten niet de absolute meerderheid van de stemmen behalen, kandidaat-schepenen die meerderheid behalen hoewel zij, ten gevolge van een scheuring van hun lijst, niet zijn voorgedragen, noch mondeling, noch schriftelijk.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 2 juli 2003.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Melchior